

PRESUDA SUDA

29. ožujka 1979.

„Krumpir”

U predmetu C-231/78,

Komisija Europskih zajednica koju zastupa Richard Wainwright, član Komisijine pravne službe, u svojstvu agenta, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg kod Marija Cervina, zgrada Jean Monnet, Kirchberg,

tužitelj,

protiv

Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske koju zastupa W. H. Godwin, *assistant treasury solicitor*, u svojstvu agenta, uz asistenciju Leonarda Bromleya QC i P. G. Langdon-Daviesa, članova odvjetničke komore u Londonu, s izabranom adresom za dostavu u Veleposlanstvu Ujedinjene Kraljevine u Luxembourg,

tuženika,

i

Francuske Republike, koju zastupa Guy Ladret de Lacharrière, s izabranom adresom za dostavu u Veleposlanstvu Francuske u Luxembourg,

intervenijenta,

o utvrđenju da time što nije stavila izvan snage ni izmijenila odredbe o ograničenjima uvoza merkantilnog krumpira, Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske nije ispunila obveze koje ima na temelju Ugovora o EEZ-u.

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, J. Mertens de Wilmars i Mackenzie Stuart, predsjednici vijeća, A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sorensen, A. O'Keefe, G. Bosco i A. Touffait, suci,

nezavisni odvjetnik: H. Mayras,

tajnik: M. A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevom podnesenim 19. listopada 1978. Komisija Europskih zajednica zatražila je, na temelju članka 169. Ugovora o EEZ-u da se utvrdi da Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske nije ispunila jednu od obveza koje ima na temelju Ugovora o EEZ-u, time što nacionalne propise kojima se ograničava uvoz merkantilnog krumpira nije stavila izvan snage ni izmijenila prije kraja 1977., roka predviđenog u članku 9. Akta o uvjetima pristupanja i prilagodbi Ugovorima od 22. siječnja 1972. o pristupanju Europskoj ekonomskoj zajednici i Europskoj zajednici za atomsku energiju Kraljevine Danske, Irske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (u daljnjem tekstu: Akt o pristupanju).
- 2 Komisija navodi da je, prije pristupanja Zajednici, u Ujedinjenoj Kraljevini postojala nacionalna organizacija tržišta krumpira koja je između ostalog obuhvaćala kontrolu uvoza i izvoza merkantilnog krumpira.

da je tijekom 1977. Komisija upozorila vladu Ujedinjene Kraljevine da, na temelju članka 9. stavka 2. Akta o pristupanju, treba ukinuti ograničenja koja se primjenjuju na uvoz navedenog proizvoda;

da je, međutim, britanski ministar za poljoprivredu najavio je da se ograničenje uvoza krumpira u Ujedinjenu Kraljevinu i dalje primjenjuje do nove naredbe.
- 3 Budući da prijelazna mjera predviđena člankom 60. stavkom 2. Akta o pristupanju ističe krajem 1977., prema Komisijinom mišljenju Ujedinjena Kraljevina, time što je nastavila zabranjivati uvoz krumpira nakon tog datuma, nije ispunila obveze koje ima na temelju članka 30. Ugovora o EEZ-u.
- 4 Vlada Ujedinjene Kraljevine koju podupire vlada Francuske Republike, intervenijent u postupku, u svoju obranu ističe da na temelju članka 60. stavka 2. Akta o pristupanju količinska ograničenja ima pravo zadržati do uspostave zajedničke organizacije tržišta krumpira.

Budući da krumpir još uvijek ne potpada pod zajedničku organizaciju tržišta, Ujedinjena Kraljevina može zadržati svoju nacionalnu organizaciju za taj sektor.
- 5 Članak 60. Akta o pristupanju glasi:
  - „1. U pogledu proizvoda koji su na dan pristupanja obuhvaćeni zajedničkom organizacijom tržišta, sustav koji se u Zajednici u prvotnom sastavu primjenjuje

na carine i davanja s istovrsnim učinkom te na količinska ograničenja i mjere s istovrsnim učinkom, u novim se državama članicama, podložno člancima 55. i 59., primjenjuje od 1. veljače 1973.

2. U pogledu proizvoda koji na dan pristupanja nisu obuhvaćeni zajedničkom organizacijom tržišta, odredbe glave I. o postupnom ukidanju davanja s istovrsnim učinkom kao carine te količinskih ograničenja i mjera s istovrsnim učinkom ne primjenjuju se na ta davanja, ograničenja i mjere ako oni na dan pristupanja čine dio nacionalne organizacije tržišta.

Ova se odredba primjenjuje samo u mjeri potrebnoj za osiguranje održavanja nacionalne organizacije tržišta dok se ne počne provoditi zajednička organizacija tržišta za te proizvode.

3. [...]” [neslužbeni prijevod]

- 6 Taj članak neosporno odstupa od članka 42. koji glasi kako slijedi:

„Količinska ograničenja na uvoz i izvoz između Zajednice u prvotnom sastavu i novih država članica te među novim državama članicama ukidaju se od dana pristupanja.

Mjere s istovrsnim učinkom kao takva ograničenja ukidaju se najkasnije do 1. siječnja 1975.” [neslužbeni prijevod]

- 7 Navedene odredbe članka 42. i 60. primjene su općeg pravila članka 9. Akta koji glasi:

- „1. Kako bi se novim državama članicama olakšala prilagodba pravilima koja su na snazi unutar Zajednice, primjena izvornih Ugovorâ i akata koja su donijele institucije kao prijelazna mjera, podliježe odstupanjima predviđenima ovim aktom.

2. Pridržavajući se datuma, rokova i posebnih odredaba predviđenih ovim Aktom, primjena prijelaznih mjera prestaje na kraju 1977.” [neslužbeni prijevod]

- 8 Spor među strankama nastao je u pogledu tumačenja članka 9. i 60. utoliko što vlade Ujedinjene Kraljevine i Francuske Republike smatraju da članak 60. stavak 2. jest posebna odredba u smislu članka 9. stavka 2. tako da rok na kraju 1977. ne može biti primjenjiv u ovom predmetu dok Komisija smatra da se članak 60. stavak 2., iako odstupa od članka 42. Akta, ipak ne može okvalificirati „posebnom odredbom” u smislu članka 9. stavka 2. tako da rok koji je u njemu predviđen treba proizvoditi puni učinak. Stoga valja ispitati tu različitost u stajalištima.

- 9 Iako tekst članka 60. stavka 2., zasebno razmatran, može opravdati tumačenje vlade Ujedinjene Kraljevine, ono se ipak ne može prihvatiti s obzirom na opći sustav Akta o pristupanju i njegov odnos s odredbama Ugovora o EEZ-u. Štoviše, to bi tumačenje

dovelo do neprihvatljivih posljedica u pogledu jednakosti država članica s obzirom na određena pravila bitna za funkcioniranje zajedničkog tržišta.

10 Članak 2. Akta o pristupanju glasi:

„Od dana pristupanja, odredbe izvornih Ugovorâ i akata koje su donijele institucije Zajednica obvezujuće su za nove države članice i u tim državama primjenjuju se prema uvjetima utvrđenima tim Ugovorima i ovim Aktom.” [neslužbeni prijevod]

11 Ova odredba jasno pokazuje da integracija novih država članica u Zajednicu predstavlja glavni cilj ovog akta.

Imajući to u vidu, članak 9. Akta u svojem stavku 1. određuje da „primjena izvornih Ugovora i akata koje su donijele institucije, kao prijelazna mjera, podliježe odstupanjima predviđenima ovim Aktom” samo „kako bi se novim državama članicama olakšala prilagodba pravilima koja su na snazi unutar Zajednice”. [neslužbeni prijevod]

Prijelazno razdoblje predviđeno Ugovorom isteklo je još prije pristupanja i Ugovor proizvodi pune učinke, tako da je Akt o pristupanju za nove države članice predvidio samo jasno određene rokove i uvjete, kako bi se olakšala njihova prilagodba pravilima koja su na snazi unutar Zajednice.

12 Odredbe Akta o pristupanju trebaju se tumačiti s obzirom na temelje i sustav Zajednice kako su utvrđeni Ugovorom.

Osobito se odredbe Akta o pristupanju o količinskim ograničenjima i mjerama s istovrsnim učinkom ne mogu tumačiti a da se ne uzmu u obzir odredbe Ugovora koje se odnose na to područje.

Članak 60., koji se odnosi na poljoprivredne proizvode, treba se tumačiti između ostaloga i s obzirom na odredbe Ugovora o zajedničkoj poljoprivrednoj politici, za čiju je provedbu taj članak relevantan.

13 Što se tiče ukidanja količinskih ograničenja, uspostava zajedničkog tržišta mora, prema članku 3. točki (a) Ugovora o EEZ-u najprije „obuhvatiti ukidanje carina i količinskih ograničenja na uvoz i izvoz robe među državama članicama, kao i svih drugih mjera s istovrsnim učinkom”.

Članak 30. i sljedeći predviđaju potpuno ukidanje među državama članicama, tijekom prijelaznog razdoblja, količinskih ograničenja i svih mjera s istovrsnim učinkom.

Ta je zabrana toliko važna za postizanje slobode trgovine među državama članicama da joj je protivno da se šire tumače iznimke ili odstupanja koja Akt o pristupanju predviđa u tom pogledu.

- 14 U pogledu odnosa te zabrane sa zajedničkom poljoprivrednom politikom, članak 38. stavak 2. Ugovora o EEZ-u predviđa da se pravila utvrđena radi uspostave zajedničkog tržišta, pa stoga i ona o ukidanju količinskih ograničenja, primjenjuju na poljoprivredne proizvode osim ako nije drukčije određeno u glavi o poljoprivredi.

Budući da je članak 40. predvidio kraj prijelaznog razdoblja kao rok za stupanje na snagu zajedničke poljoprivredne politike, članci 43. do 46. Ugovora o EEZ-u dopustili su državama članicama da privremeno zadrže postojeće nacionalne organizacije tržišta. Naime, članak 38. stavak 4. sukladno kojem „Djelovanje i razvoj zajedničkog tržišta za poljoprivredne proizvode mora biti popraćeno utvrđivanjem zajedničke poljoprivredne politike među državama članicama” [neslužbeni prijevod] priznaje namjeru davanja prednosti djelovanju i razvoju zajedničkog tržišta time što institucije i države članice obvezuje da odgovarajućim ritmom utvrde zajedničku poljoprivrednu politiku.

Budući da članci 40. i 41. predviđaju različite oblike za uspostavu zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i da se te odredbe ne protive čak ni bitnim promjenama te organizacije, po isteku prijelaznog razdoblja, nastavak navodnih nedostataka u uspostavi zajedničke poljoprivredne politike ne može nakon isteka tog razdoblja spriječiti primjenu pravila utvrđenih za uspostavu zajedničkog tržišta, a posebno pravila o zabrani količinskih ograničenja.

- 15 Iz toga slijedi – kako je to Sud utvrdio u svojoj presudi od 2. prosinca 1974. donesenoj u predmetu C-48/74 (Charmasson), Zb., str. 1383. – da nakon isteka prijelaznog razdoblja funkcioniranje nacionalne organizacije tržišta više ne bi mogla biti prepreka za puni učinak odredaba Ugovora o EEZ-u o ukidanju količinskih ograničenja i svih mjera s istovrsnim učinkom, jer su zahtjeve dotičnih tržišta u tom pogledu institucije Zajednice već uzele u obzir.

Istek prijelaznog razdoblja koje predviđa Ugovor o EEZ-u podrazumijeva da od tog dana područja i sektori izričito dodijeljeni Zajednici potpadaju pod nadležnost Zajednice tako da, ako je još uvijek potrebno primijeniti posebne mjere, dotične države članice o njima više ne mogu jednostrano odlučivati nego se one trebaju donositi u sustavu Zajednice čiji je cilj jamčiti zaštitu općeg interesa Zajednice.

- 16 Uzimajući u obzir sva prethodna razmatranja, iako odredba iz članka 60. stavka 2. Akta o pristupanju nesumnjivo odstupa od pravila iz članka 42., ipak se ne treba smatrati „posebnom odredbom” u smislu članka 9. stavka 2. tog akta.

Naime, budući da potonja odredba postavlja načelo Akta o pristupanju, prema kojemu primjena prijelaznih mjera prestaje na kraju 1977., ograničenje koje je u njoj izneseno ne može se široko tumačiti.

Naprotiv, to ograničenje valja tumačiti tako da se ono odnosi samo na posebne odredbe, koje su vremenski jasno razgraničene i određene, a ne na odredbu kao što je članak 60. stavak 2., koja se odnosi na budući nesiguran događaj,

- 17 Do takvog zaključka dolazi se i kada se u obzir uzmu posljedice koje bi nastale iz alternativnog tumačenja koje podupire Ujedinjena Kraljevina.

U području koje je tako bitno za funkcioniranje zajedničkog tržišta, kao što su količinska ograničenja, Akt o pristupanju ne treba se tumačiti tako da je na neodređeno razdoblje, u korist novih država članica uspostavio pravni položaj različit od onog koji Ugovor o EEZ-u predviđa za izvorne države članice.

Da se članak 60. stavak 2. smatra „posebnom odredbom” u smislu članka 9. stavka 2. Akta o pristupanju, on bi zapravo doveo do stalno prisutnih razlika između izvornih država članica i novih država članica jer potonje mogu spriječiti ili ograničiti uvoz određenih poljoprivrednih proizvoda iz Zajednice, dok bi one prve na temelju Ugovora o EEZ-u bile dužne suzdržati se od svakog ograničenja uvoza istih proizvoda, čak ako dolaze iz nove države članice koja se poziva na članak 60. stavak 2.

Iako je za izvorne države članice bilo opravdano privremeno prihvaćanje takvih nejednakosti, priznavanje da se one beskonačno mogu produžiti bilo bi protivno načelu jednakosti država članica u pravu Zajednice.

- 18 Iz toga slijedi da Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske, time što nije stavila izvan snage ni izmijenila, prije kraja 1977., nacionalne odredbe o ograničenjima uvoza krumpira, nije ispunila obveze koje u vezi s Aktom o pristupanju ima na temelju Ugovora o EEZ-u, a osobito njegovoga članka 30.

Troškovi

- 19 Sukladno članku 69. stavku 2. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku, dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da tuženik nije uspio u postupku, treba mu se naložiti snošenje troškova. Budući da je Komisija zahtijevala da intervenijent snosi vlastite troškove, sukladno članku 69. stavku 2. prvom podstavku Poslovnika, *in fine*, svaka stranka treba snositi troškove koji proizlaze iz intervencije.

Slijedom navedenog, Sud proglašava i presuđuje:

- 1. Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske, time što nije stavila izvan snage ni izmijenila, prije kraja 1977., nacionalne odredbe o ograničenjima uvoza krumpira, nije ispunila obveze koje ima u vezi s Aktom o pristupanju na temelju Ugovora o EEZ-u, a osobito njegovoga članka 30.**
- 2. Tuženiku se nalaže snošenje troškova, osim onih koji proizlaze iz intervencije.**
- 3. Svaka stranka snosi troškove koji proizlaze iz intervencije.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 29. ožujka 1979.

[Potpisi]

RADNI PRIJEVOD